

Hamlin Fistula Nederland

Herfst 2011

HAMLIN
FISTULA
NEDERLAND

የአዲስ አበባ ሌቫትራል ሆስፒታል

‘De vrouwen komen hier huilend en gaan lachend weer weg’

Hoofdzuster Eyigayehu Wolde

Hoofdzuster – ‘matron’ in het Engels – Eyigayehu Wolde (63) is al twintig jaar verbonden aan het Hamlin Fistula Hospital in Addis Ababa. De eerste paar jaar was ze er nachtzuster, sinds 1996 ‘matron’. Ze is de vrouw met het ‘helicopterview’. Van haar wordt verwacht dat ze precies weet hoe het staat met de verzorging en behandeling van patiënten in het ziekenhuis. Zowel voor als na de operatie. Maar ook de afdelingen fysiotherapie, psychiatrie, de speciale stoma-kliniek, het onderwijs en nog heel veel meer ziekenhuis gerelateerde onderwerpen vallen onder haar verantwoordelijkheid. Je moet wel heel stevig in je schoenen staan, wil je grip op de materie houden, denk je als leek. Maar wie ‘matron’ ontmoet, heeft geen enkele twijfel meer. Hier staat een vrouw met een groot hart en veel ervaring en kennis. Iemand die heel goed weet waar ze mee bezig is.

Het is ondoenlijk om aan alle facetten van haar werk te raken. Het interview is dan ook niet gericht op volledigheid, maar op een impressie.

Goede Relatie

Het begon allemaal met een toevallige kennismaking met Reg en Catherine Hamlin, toen veertigers. Eyigayehu: “Ik was zeventien toen ik aan mijn opleiding tot verpleegkundige in het Princess Tsehai Memorial Hospital in Addis begon. Dat is het ziekenhuis waar ook de Hamlins ooit begonnen zijn. Ik heb daar negen maanden als student met ze samen gewerkt op de afdeling gynaecologie en verloskunde. Het beviel van beide kanten zó goed dat Reg Hamlin vroeg of ik bij hem op de afdeling wilde blijven werken. ‘Mijn kleine Eji’ noemde hij me. Hij behandelde alle verpleegkundigen alsof het zijn kinderen waren. We waren dan ook dol op hem. Belangrijker was dat hij heel veel hart had voor de patiënten, hoe onfris ze vaak ook roken. Ik was dol op hem en Catherine.”

Na haar afstuderen werkt Eyigayehu twintig jaar in een staatsziekenhuis. Op een dag vroeg een buurvrouw die bij het Fistula Hospital werkte of zij geïnteresseerd was in haar baan als nachtzuster. Zij ging zelf naar de Verenigde Staten. Er volgde een gesprek met Reg Hamlin. “Die herkende me helemaal niet meer. Ik had inmiddels vier kinderen en elk kind had zo zijn kilo’s achtergelaten. Of ik met mijn gewicht wel zo’n zware baan aankon, vroeg hij. Alsof dat het probleem was; natuurlijk kon ik dat.”

Trauma

Anno 2011 is ze geheel vergroeid met het Fistula Hospital. Ze vertelt: “Vier keer per week worden hier vijf à elf patiënten

geopereerd, dat zijn er dus tussen de twintig en 44 per maand. Veel vrouwen kunnen niet direct geopereerd worden als ze hier komen. Die hebben allerlei problemen omdat ze lang in afzondering geleefd hebben, soms liggend op een matje in de hut van hun moeder. Ze moeten dan eerst geholpen worden aan klapvoeten of spastische benen of ze hebben serieuze darmproblemen.” In haar werk gaat het om veel meer dan de fysieke kant van de fistelpatiënt. “Veel vrouwen zijn getraumatiseerd. Ze hebben hun baby verloren, zijn verstoten door hun echtgenoot en hebben in volledige afzondering geleefd. De meeste vrouwen zijn op zijn minst flink in de war als ze hier komen. De rust en de aandacht in het ziekenhuis doet de vrouwen zoveel goed dat ze het liefst nooit meer naar huis zouden keren. Maar dat kan alleen met een beperkte groep vrouwen. Op dit moment werken hier 75 ‘nurse aids’, allen ex-patiënten die niet meer zullen herstellen. Ze zijn van onschatbare waarde voor onze patiënten omdat ze uit eigen ervaring weten wat het betekent om het leven van een fistelpatiënt te leiden.” Wat maakt dat ze zich al zo lang inzet voor vrouwen met een fistel? Ze hoeft niet lang over het antwoord na te denken. “De vrouwen komen hier huilend binnen en gaan weer lachend de deur uit. Het geeft me zoveel voldoening om die arme vrouwen te helpen. Ik hoop dit werk dan ook nog heel lang te kunnen doen.”

Annelies Barendrecht

Succes blotevoetentocht in Barneveld vraagt om een vervolg

‘Een hele sliert vrouwen op blote voeten’

Het begon gewoon met een ideetje: een tocht op blote voeten door vrouwen, voor vrouwen. Vrouwen met een fistel, om precies te zijn, die door een hersteloperatie weer uitzicht krijgen op waardigheid en een toekomst. Helemaal nieuw was het idee niet. In 2010 had de Engelse Kalantha Brewis drie dagen lang, in haar eentje, vijftien mijl gelopen. Een barre tocht waarvoor ze maandenlang had getraind. Maar met een schitterende opbrengst als eindresultaat. “Dat kunnen wij ook”, dacht bestuurslid Annelies Barendrecht. “Maar dan wel anders. Minder resultaatgericht en met véél meer vrouwen.” Ook dit concept werkte. Aan het eind van de rit stond er 43.000 euro op de teller. Een bedrag waarvan iedereen stijl achterover viel.

Op 10 september gingen zo’n 300 vrouwen en kinderen, blootsvoets, in Barneveld van start. En wat voor start! Laat er u net die dag een groot mode-evenement plaatsvinden op het Raadhuisplein in Barneveld. Precies op de plek van de start van de blotevoetentocht. Wat kwam dat goed uit! Annelies: “We kregen alle ruimte om de lange catwalk te gebruiken. Daar stond de burgemeester, boven op de catwalk, om na een praatje het startschot te geven voor een optocht van ‘blote’ vrouwen over diezelfde catwalk. Publiek in overvloed, deels onze eigen achterban, maar ook mensen die gekomen waren voor de modeshows. En kooplustig waren de toeschouwers ook nog eens. Ze kochten loten bij de vleet. Weer wat geleerd dus: combineer een evenement

Zenuwcentrum in het gemeentehuis van Barneveld

met een andere activiteit. Zo ben je verzekerd van nog meer publiek en nog meer aandacht.”

Lange voorbereiding

Doel van de tocht was enerzijds om het verhaal van de vrouwen met fistels in Ethiopië te vertellen en anderzijds om geld te genereren voor hersteloperaties. Aan beide doelstellingen is voldaan, stelt Annelies tevreden vast. “We hebben loon naar werken gekregen. Ruim een halfjaar zijn we met de voorbereiding bezig geweest. We, dat zijn circa tien vrouwen met verschillende achtergronden en netwerken en een jonge Ict-er die van onschatbare waarde was. Hij is het die de website gebouwd heeft en altijd weer een idee had om dingen digitaal te regelen.”

Voorwaarde voor een geslaagd evenement zoals de blotevoetentocht is een team van organisatoren dat op elkaar kan bouwen, aldus Annelies. “Een andere voorwaarde is dat iedereen zich 100% inzet voor de organisatie. Gaandeweg zijn er toch een paar mensen afgevallen, ze hadden zich verkeken op de organisatieklus. Belangrijk is ook dat ieder lid van het team veel mensen kent en uit een verschillende ‘hoek’ komt. We hadden bijvoorbeeld twee raadsleden in ons team, drie verloskundigen, een gynaecologe, twee journalisten en echtgenote van

de burgemeester. Stuk voor stuk vrouwen die iets in de melk te brokkelen hebben in het Barneveldse. Maar ook twee mensen die goed zijn in de sociale media en iemand die altijd inzetbaar is, een soort manusje van alles.”

Terug naar die zonnige 10 september. Naar de vliegende start op de catwalk om vervolgens achter de muziek aan te gaan. “Een onvergetelijke ervaring”, kijkt Annelies terug. “Ik liep voorop. Als ik dan af en toe achterom keek, zag ik die hele sliert vrolijke vrouwen op blote voeten. Een en al verbondenheid. Het ontroerde me dat al die vrouwen zich in wilden zetten voor het Fistula Hospital.”

Het parcours was vijf kilometer lang, precies lang genoeg om het gevoel te hebben dat je iets gepresteerd had, maar ook afstand die je blarenvrij kan afleggen. Blarenleed was er dan ook nauwelijks. Wel waren er de beukenootjes die, bladblazer of niet, plagend uit de bomen in het bos bleven vallen. “Veel deelnemers vonden het eigenlijk nog wel leuk ook, die beukenootjes. Het was een extra handicap.”

Tellen en nog eens tellen

Veel tijd om stil te staan bij pijnnetjes en kwaaltjes was er niet. Onderweg was voortdurend afleiding in de vorm van muzikale inter-

mezzo’s, door hoveniers opgebouwde obstakels en een rustpunt met een appeltje en een bekertjes water. En dat op de mooiste dag van de zomer. En onderwijl werd in het zenuwcentrum in het gemeentehuis geteld. Duizenden euro’s kwamen er op het laatste moment nog binnen. Met uren tellen en administreren tot gevolg. Want volgens de vergunning moest de einduitslag aan het eind van de tocht bekend gemaakt worden. “En moesten honderd loten

getrokken worden. In het openbaar. En maar weer administreren.” Terugkijkend op een dag uit duizenden overheerst het gevoel dat de blotevoetentocht een vervolg moet krijgen. Als het in Barneveld een groep vrouwen, en die onmisbare man, lukt om 43.000 euro bij elkaar te sprokkelen met een evenement dat zoveel vrouwen, bedrijven, sponsors en lotenkopers aanspreekt, moet het ook elders lukken. “We hebben heel veel voorwerk gedaan”, zegt Annelies. “Wie het stokje van ons over wil nemen, hoeft niet meer te investeren in een website, flyers, posters, loten, sponsorbrieven, sieraden en nog veel meer. Het moet misschien een beetje aangepast worden, maar alles kan zo gebruikt worden.”

Annelies Barendrecht
Voor info: barendrecht@barneveld.com of www.blotevoetentocht.nl

Bezoek dr. Hamlin aan koningin Elisabeth

Eind oktober had dr. Catherine Hamlin een geanimeerd onderhoud met koningin Elisabeth, ook koningin van Australië. Voor het bezoek waren veertig mensen uitgenodigd. Volgens haar zoon Richard verliep het koninklijk onderonsje in een buitengewoon ontspannen sfeer. Dr. Hamlin was uitgenodigd omdat ze in Australië, waar ze vandaan komt, de eretitel draagt 'living cultural monument'.

Yoga als fundraising event

Altijd al een yogales willen meemaken? Dan is dit uw kans. Op zondag 29 januari geeft modellenbureau SPS MM in samenwerking met Yoga Toka een speciale benefiet yogales in Meern, vlakbij Utrecht. De opbrengst komt geheel ten goede aan de Fistula Foundation. Deelname is 15 euro voor 2 uur yogales. Alle extra donaties zijn welkom. De bedrijven die het evenement sponsoren dragen 2 euro per deelnemer bij. Neem zelf je eigen matje mee. Het is ter plekke ook te huren voor 5 euro. De precieze locatie van de lange yogales is nog niet bekend.

Zie voor verdere info: www.spsmm.com
Emailadres: info@spsmm.com

Bijzondere giften

Ons oud-bestuurslid Barbara Kwast heeft presentaties gehouden bij een aantal kerken en Passage Vrouwen. De lezingen hebben geresulteerd in een financiële bijdrage aan Desta Mender dorp. Er is 1500 euro toegezegd door ZWO/Diaconie voor de nieuwe veehouderij buiten Desta Mender. Op 13 november werden in de Markuskerk en de Dorpskerk in Leusden collectes gehouden voor de stichting. Eerder dit jaar kreeg de stichting tot haar grote verrassing een bedrag van 39.750 euro op haar rekening gestort. De gever wil anoniem blijven, maar het is natuurlijk een heel bijzonder geschenk.

Nieuwe studenten College of Midwives

In totaal zijn er 25 studenten uit vier verschillende regio geselecteerd voor een vierjarige studie aan het Hamlin College of Midwives in Addis Ababa. Ze zijn inmiddels begonnen met hun opleiding. In totaal zijn er nu 50 studenten in het college. De 25 studenten die afgelopen zomer afgestudeerd zijn, werken nu in zes gezondheidsklinieken in drie verschillende regio's.

Web shop

We gaan van start met een nieuwe rubriek: de webshop. Voor de blotevoetentocht heeft goudsmid Johan van Luttikhuizen uit Kootwijkerbroek twee sieraden ontworpen die gebaseerd zijn op het logo van Hamlin Fistula. De bedel, te gebruiken als de populaire Pandora bedel, en het hangertje zijn via onze webshop te bestellen of via een mailtje naar Annelies Barendrecht die de voorraad beheert. Johan Luttikhuizen heeft alleen de materiaalkosten in rekening gebracht. Dat is circa de helft van de prijs van elk sieraad.

Bedel: 30 euro

Hanger: 33,50 euro

Bronzen beeldje,

gemaakt door Ditta Engel: 95,00 euro

Zilveren colliers: 10,95 euro, 16,35 euro, 21,75 euro en 23,95 euro.

Zwart rubberen collier: 11,25 euro.

Bestellen

barendrecht@barneveld.com

of

www.blotevoetentocht.nl

Vrouwen met permanente stoma krijgen steeds meer mogelijkheden in Desta Mender

De staf voor het nieuwe cafetaria

Gasten op bezoek in het nieuwe cafetaria

Catherine Hamlin en staf voor ingang cafetaria

Het Fistulaziekenhuis opereert ongeveer 2000 vrouwen per jaar om hun lichamelijke trauma te herstellen. Maar niet alle vrouwen zijn genezen en ongeveer 3 procent van de patiënten moeten met een permanente stoma verder leven. Het is bijna onmogelijk voor deze vrouwen weer terug te keren naar hun afgelegen dorpen omdat zij toch nog medische en psychosociale begeleiding nodig hebben. Bij wijze van overgang kunnen zij verblijven in Desta Mender (Dorp van Vreugde) dat 17 km buiten Addis Ababa is gebouwd. Het dorp bestaat uit tien huizen waarin telkens tien vrouwen kunnen wonen. Het is mooi gelegen aan de voet van een berg waar een boomgaard met 300 appel- en perzikbomen is geplant. Sinds 2006 wordt er hard gewerkt aan de reïntegratie van deze vrouwen buiten Desta Mender. Dat is een intensief proces omdat de staf eerst zelf moest leren begrijpen hoe uitgestoten en wanhopig deze vrouwen zich voelen, ook omdat ze zich niet als 'genezen' ervaren.

Educatie

Er is een educatietraject ontwikkeld, eerst voor de staf en vervolgens voor deze vrouwen, met het doel dat zij zelf weer hun leven kunnen en durven oppakken en daarbij een richting kiezen die overeenkomt met hun lichamelijke en educatieve mogelijkheden. Meer dan 50 vrouwen zijn opgeleid als

Vrouwen leren het vak van melken en karnen

verpleeghulp en teruggeplaatst in de Hamlin Fistula ziekenhuizen in hun eigen regio. Het Juniper Cafe is opgericht in Desta Mender en wordt gerund door enkele van deze vrouwen. Over het weekend kunnen gasten uit Addis Ababa een heerlijke lunch nuttigen met uitzicht op een prachtig meertje. De ontwikkeling is nu zover dat vijf vrouwen een cafetaria hebben geopend in de nabijgelegen kleinere stad, daar zullen wonen en zelfredzaam zijn. Verdere mogelijkheden zijn: kippen fokken, groenteteelt, kleermakerij en melkveehouderij. De eieren, groenten, melk, kaas, boter en worden elke dag naar Addis gebracht en daar verkocht. Van dit inkomen kunnen de vrouwen in hun verblijfs- en onderhoudskosten in Desta Mender voorzien.

Koeien

De regering heeft een stuk land beschikbaar gesteld voor een onafhankelijke veehouderij waar vijf vrouwen hun eigen bedrijf beginnen. Daar zijn twee of drie

veehouderij in aanbouw

koeien voor nodig en zuivelgereedschap. Een bijdrage voor de koeien is het verzoek aan de PKN in Leusden. Wat een prachtig initiatief en zo de moeite waard om vrouwen weer een menswaardig leven te geven. Dr. Catherine Hamlin en de twee fantastische Ethiopische vrouwen die Desta Mender runnen sturen U warme groeten van dank vanuit Addis Ababa.

Barbara kwast

Ter illustratie twee uit het leven gegrepen verhalen:

Voortgang Metu

Als stichting Hamlin Fistula Nederland hebben we een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de vijfde buitenkliniek van het Hamlin Fistula Hospital, Metu. Inmiddels is het ziekenhuis 'in full swing'. In de periode februari 2011 tot juli 2011 werden er 74 grote operaties uitgevoerd.

Alle twaalf verpleeghulp, voormalige fistelpatiënten) met sister Ejjigayehu Wolde voor de kliniek in Metu

Zaal in Metu Hamlin Fistula Hospital met verpleeghulp

Salelesh Abebe

Salelesh Abebe is 24 jaar oud en is afkomstig uit de regio Lillubabor, een van de meest afgelegen gebieden

in Ethiopië. Haar eerste baby kwam levenloos ter wereld na een bevalling van twee dagen. Tien dagen later merkte ze dat ze voort-

durend urine lekte. Ze zocht geen medische hulp omdat zij en haar echtgenoot dachten dat er toch geen behandeling voor haar ongemak zou zijn. In plaats daarvan bleef ze thuis, geïsoleerd van de rest van haar gemeenschap. Jaren later baarde ze, thuis, een gezonde baby. Daarna werd haar conditie zo slecht dat ze zich gedwongen voelde een gezondheidswerker die voor een routinebezoek haar dorp bezocht, in vertrouwen te nemen.

Overtuigd van het feit dat er wel degelijk een oplossing voor haar problemen waren, bleef het een probleem voor haar om naar Addis te gaan. Metu was veel dichterbij in de buurt. Haar man bracht haar naar de kliniek waar ze succesvol geopereerd werd. Na twee weken keerde ze weer terug naar huis. Als ze niet in Metu geopereerd had kunnen worden, was ze haar hele leven incontinent gebleven.

Merge Negassa

Ze was zeventien toen ze trouwde. Een jaar later kreeg Merge Negassa, uit Mendi, West Wollega, te maken met een

traumatische bevalling. Toen ze na drie dagen, zonder enige vorm van hulp, nog geen kind gebaard had, werd ze uiteindelijk naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis gebracht. Het transport was afschuwelijk. Zes uur lang werd ze gedragen op een zogenaamde 'kareza', de plaatselijke naam voor een stretcher. Vervolgens werd ze per auto verder vervoerd. Enkele uren later beviel ze van overleden baby. Ze moest nog een week in het ziekenhuis blijven, maar wel met voortdurend urineverlies.

Ze wist dat er een hersteloperatie mogelijk was in Addis en wachtte op het juiste moment om de reis naar Addis te ondernemen. Een contactpersoon vanuit Metu die contact onderhoudt met gezondheidswerkers in de regio, slaagde er in om haar te bereiken. Ze werd naar Metu gebracht waar ze een reguliere hersteloperatie onderging. Twee weken later werd ze ontslagen, volledig genezen.

Directrice sister Aregash in de apotheek

Kosten besparing op de nieuwsbrief

De kosten van het versturen van de nieuwsbrief per post zijn hoog; te hoog in dit digitale tijdperk. Het vermoeden bestaat dan ook dat er vele per post verstuurd nieuwsbrieven ongeopend bij het oud papier terecht komen. Dit is natuurlijk niet de bedoeling en absoluut zonde van het geld. Mocht u de nieuwsbrief per post willen blijven ontvangen dan vragen wij u eenmalig de moeite te nemen onderstaand strookje in te vullen en op te sturen aan:

Secretariaat Hamlin Fistula NL
t.a.v. **Jacqueline de Boer**
Kennemerstraatweg 45
1851 BA Heiloo

Op deze manier wordt ons duidelijk dat de gedrukte nieuwsbrief op de juiste plek komt.

Indien u de nieuwsbrief digitaal kunt ontvangen dan doet u ons een plezier door uw e-mail adres door te geven aan secretariaat@fistulahospital.nl

Wij vragen uw begrip voor deze ietwat dwingende maatregel.

Indien u dit strookje NIET retourneert ontvangt u vanaf heden GEEN nieuwsbrief meer per post.
Ik wens de nieuwsbrief per post te ontvangen:

Titel _____

Voorletter(s) _____

Achternaam _____

Adres _____

Postcode _____

woonplaats _____

Presentaties en voordrachten

Mocht u belangstelling hebben voor een voordracht of presentatie over het Fistula Hospital, neemt u dan contact op met de secretaresse, Jacqueline de Boer: tel.: 072-5333035 of email: secretariaat@fistulahospital.nl

Reacties

Reacties op deze vernieuwde nieuwsbrief stellen wij zeer op prijs. Graag een berichtje naar de secretaresse, Jacqueline de Boer 072-5333035 of email: secretariaat@fistulahospital.nl

Help mee!

Het Fistula Hospital kan alleen functioneren als er genoeg geld geworven wordt. Help mee! U kunt dat doen op drie manieren:

- Word donateur en stort uw donatie op Triodos Bank te Zeist, rekeningnummer 21.21.89.352 t.n.v.Hamlin Fistula Nederland in Addis Ababa. U machtigt de stichting tot een periodieke bijdrage. Donaties zijn als giften aftrekbaar. Is het totaal aan giften per jaar hoger dan 1 % van uw bruto jaarinkomen, dan is het meerdere aftrekbaar. Met een maximum van het bruto jaarinkomen.
- Een periodieke schenking, vastgelegd in een notariële akte. In dat geval is de schenking volledig aftrekbaar van uw belastbaar inkomen.
- U kunt in uw testament laten opnemen dat u een legaat nalaat aan Hamlin Fistula Nederland.
- Hamlin Fistula Nederland heeft de ANBI status.
- Financiële ondersteuning door een eenmalige donatie.

Digitale nieuwsbrief

Wilt u, indien u de nieuwsbrief digitaal wilt ontvangen, uw emailadres doorgeven aan de secretaresse Jacqueline de Boer: secretariaat@fistulahospital.nl

Hamlin Fistula Nederland

Kennemerstraatweg 45
1851 BA HEILOO
072 533 30 35
secretariaat@fistulahospital.nl
www.fistulahospital.nl

Stort uw donatie op Triodos 21.21.89.352

**HAMLIN
FISTULA
NEDERLAND**

